

**Kulturrådet
Kulturráðði
Kulturråde
Kultuvreraerie
Kulttuuriraati
O kulturrodo
Arts Council Norway**

**Kulttuuriraatin strategia periuudile 2025-
2028**

Kulttuuriraatin tehtävä

Kulttuuriraatin tehtävän oon kirjotettu alas omhaan lakhiin jossa seisoo:

«§ 1 Kulttuuriraatin toimenä oon stimuleerata nykysiä moninaisia taitet- ja kulttuuri-ilmauksia ja eesauttaat sitä ette taitetta ja kulttuuria luohaam, säilytethään, dokumenteerathan ja panhaan saantheile maholisiman monile.

§ 2 Kulttuuriraati oon staatin hallintaorgaani jonka toimialana oon koko maa.

Kulttuuriraati hallitsee Norjan kulttuurifondia (Norsk kulturfond) ja muita staatin lisärahoja jotka oon annettu raatin hallinthaan. Kulttuuriraati oon staatin neuvoa-antava orgaani kulttuurikysymyksissä.» (meän käänös)

Norjan kulttuurifondi oon tärkein staatilinen finansieerinkikaltio vaphaale taitet- ja kulttuurielämälle koko maassa. Kulttuuriraati jakkaa rahotusta yli neljästäkymmenestä lisärahaoorningista taitheilijoile, arransöörile ja toimile jotka jälläävät visuellia taitetta, seenitaietta, musikkia, kirjalisuutta, aikakirjotuksia ja kritiikkiä, kulttuurinsuojaa, poikkifaakilisia ilmauksia ja tutkimusta. Kulttuuriraatila oon eesvastaus kaikesta dokumentasuunista ja tiionjakamisesta ko oon kyset historiasista, käsityöstä ja perintheisistä ilmauksista jotka tehään taitetaloila uuttaluovan ja eksperimentillisen työn kautta, ja jotka rakentavat tietoa ja pykkäävät infrastruktuuria ja areenoja kulttuuriaktiviteetille.

Norjan pohjalaissa § 100 toethaan ette «sananvaphauen turvathan». Samassa paragraafissa seisoo niinkäsketty infrastruktuurin vaatimus: «Staatin päätösvalloila oon eesvastaus siitä ette avvoin ja valistunnu julkinen keskustelu oon maholista.» (meän käänös). Tässä oon myötä kans taitheeliset ja kulttuuriset ilmaukset. Kulttuuriraatin funksuuni ja tehtävä norjalaisessa samfynnissä oon olletikki tärkeä siinä ette tämän infrastuktuurin vaatimuksen täytethään.

Kulttuuriraatin työn pohja strategiaperiuudin aikana

Kulttuuriraati turvaa sananvaphauen privaatti-ihmisille ja joukoile koko väjen parissa. Met annama maholisueen luua ja toimiit moninaisten taitet- ja kulttuuri-ilmausten kans. Taitheilijoitten hyvät ökonoomiset eelytykset oon täheliset sille ette se löytty monipuoliset taitheeliset ilmaukset ja tasavertaset maholisuuat osalistuat kulttuuri-elämhään. Kulttuuriraati työtelee sen etheen ette erilaiset taitet- ja kulttuurikokemukset oltais saantheila väele koko maassa.

Kulttuuriraati turvaa sen ette käsivarrenpitkäväli oon pohjanantava prinsippi norjalaisessa kulttuuripolitikissa. Prinsippi antaa taitheilijoile ja kulttuuriaktöörille maholisueen ilmasta vaphaasti ilman ette päätösvalta sekkaantuu. Met työtelemmä sen etheen ette ymmärys prinsipiistä kasuais päätösvalloissa ja samfynnissä, ja ette käsivarrenpitkät orgaanit, niin ko Kulttuuriraati, jakkais isoman osan kulttuuribudsetista. Tämä oon tärkeätä vallanjakamisele, ja sille ette estethään negatiivisen kehityksen jonka met näemä muissa maissa, kans USA:ssa ja Euroopassa, ja joka koskettaa taitheelista vaphautta ja sananvaphautta.

Kulttuuriraati näkkee taitet- ja kulttuurielämän samfynniä ja yhtheisyyttä rakentavana. Aikana jota leimaa sota, konfliktit ja epävarmuus, haluamma met nostaat kulttuurin rollin keskisennä samfynnin infrastruktuurinna. Kulttuuriraati seuraa sitä kunka teknologiakehitys vaikuttaa siihen kunka taitetta luohaam ja välitethään, ja mitä seuraamuksii sillä oon taitheen- ja kulttuurielämän eelytyksille.

Kulttuuriraati aikoo eistää ja ottaat myötä suuriiman maholisen osan taitet- ja kulttuuri-ilmauksia. Moninaisuus oon vetovoima kvaliteetile ja uuenluomiselle. Se häätyy puolustaat sitä arvoo joka oon leveällä spektrilä taitet- ja kulttuuri-ilmauksia.

Kulttuuriraati haluaa koko aian pittää kriittisesti ja reflektioivasti silmälä sen ommaa työtä ja eesvastausta. Met haluamma pittää yllä jatkuvaa keskustelua meän pri- oriteeringista ja erilaisista tavoista ymmärtää kvaliteetin ja profesunaliteetin. Met pyrimä aktiivisesti tuomhaan framile sokeat paikat ja kalvheet kulttuurikentässä ja omassa jakamispraksiisissa. Met haluamma kohatella niitten kulttuuri-ilmausten aktöörillen ja representantitten kans joitten kans meilä nyt oon vähäsen kontaktia. Met purama estheet niiltä kulttuuriaktööriltä joitten metuudit haastaavat oorningit jotka oon jo olemassa. Kulttuuriraati hakkee tietoa, ja aloittaa omia tietoprosektia sillon ko se oon tarpheen.

Kulttuuriraati taistelee kulttuurityöpaikoitten ja kompetansimiljöitten puolesta koko maassa. Taitet- ja kulttuurityötelijöilä häätyy olla samat maholisuuat luua, toimiat ja välittää taitetta ja kulttuuria etheenkäsin, riippumatta esim. sukupuolesta, klassista, kulttuuritaustasta, funksuunitasasta ja geografiasta.

Eriliikaset satsausalat strategiaperiuudin aikana:

Lissää monenlaisuutta, usheempia ääniä

Kulttuuriraatin työ monenlaisuuden lissäämiseksi taitet- ja kulttuurielämässä oon sitä ette annethaan mahdollisuuksia uusile ilmauksile ja kvaliteetile. Se oon kans sitä ette annethaan sijan niile kokemuksile jotka varhemin oon olheet marginalisoituja ja vähäsen eustettuja. Monenlaisuuden lissääntyminen vaatii pitkämielistä työtä.

Kulttuuriraati haluaa pittää kriittisesti silmälä ommaa hallintaa, ja se alottaa toimet sen etheen ette useamat äänet ja taitet- ja kulttuurikentän meininkimonenlaisuus tulis framile. Yksi perinet oon dominoinu sitä kunka met ymmärämmä kvaliteetin, ja se oon rajanu muita taitet- ja faakialoja pois.

Tämä ei saa estää kulttuurintekijöitä jotka toimivat toisenlaisten perinteitten ja logikin jälkhiin. Kulttuuriraati työtelee sen etheen ette taihteilijoila olis parempi ökonomia ja paremat eelytykset taitheelisheen aktiviteetthiin. Met työtelemmä sen etheen ette poistama barriäärit jotka antavat osale väestä huonot eelytykset toimiit taitheilijoina.

Samanarvosuuen lissääminen saamelaisele alkupöräskansale ja nasunaalisille minioriteetille

Tottuuen- ja sovinonkommisuuni oon dokumenteerannu sen ette saamelainen alkupöräskansa ja nasunaaliset minioriteetit Norjassa oon läpi aian kokenheet – ja vieläki kokevat – systemaattista syrjhään panemista ja vailuvaa hyväksyntää kulttuurielämässä ja muutenki samfynnissä. Tämä jällää kans niitä minioriteettia joita ei mainita raportissa. Epäoikeus ja vääryyet jotka oon tapattunheet mettäsuomalaisile, kväänile, norjansuomalaisile, juutalaisile, saamelaisile, rommile ja romanikansale/taatterille, oon johtanu kielen, kulttuurin ja identiteetin menettämishheen, marginaaliseerinkhiin ja ylheisesti köyhemphään kulttuurielämhään.

Kulttuuriraati haluaa eesauttaat ette saamelaiset aktöörit ja nasunaaliset minioriteetit saavat paremat eelytykset taitheen ja kulttuurin harjottamiselle. Kulttuuriraati tunustaa ja tukkee kulttuurin harjottamista joka mennee rajoitten yli. Maan kielelistä rikkhautta lujitethaan ja tehään näkyväksi. Työ tapattuu dialoogissa joukoitten aktöörillen ja organisasuunnitten kans.

Eriliikaset satsausalat strategiaperiuudin aikana:

Avvoin ja saantheila oleva taitet- ja kulttuurielämä

Lissääntyvä sosiaalinen erilaisuus antaa eriarvoset mahdollisuuat osalistuat kulttuurielämhään. Kulttuuriraati haluaa työtälä sen etheen ette kulttuurinen infrastruktuuri oon avvoin ja yhteisyyttä rakentava koko maassa. Met poistama estheitä kulttuurin ja väen kohtaamisen väliltä.

Kulttuuriraati haluaa lisätä tietoa siitä mikkä joukot jäävät ulkopuolele ja miksi näin tapattuu. Met haluamma tukeat niitä toimia jotka tekevät helpomaksi tavottaat net joukot jotka tääpänä tyhä harvon käyttävät taitet- ja kulttuuritarjouksia. Lapsila ja nuorila oon sama oikeus levehään tarjouksheen ko raavhaila.

Kulttuuriraati haluaa lujittaa lasten ja nuorten pääsyä sovitetthuun ja monipuolishheen taitet- ja kulttuurielämhään joka peilaa heän elämismailmaa ja antaa yhteisyyen ja kuuluvuuden tuntheen. Kulttuuriraati haluaa työtälä vasituisesti sen kans ette ihmiset joila oon heikentynny toimintakyky, saatais paremat mahdollisuuat osalistuat kulttuurielämhään.

Taiet- ja kulttuurikenttä joka kohtaa kliima- ja luontokriisin

Kliima- ja luontokriisi vaatii sitä ette kaikin oon myötä sovittamassa ittensä kantamavoimasheen samfynnnhiin. Taiet- ja kulttuurielämä oon tärkeä areena joka tutkii kompleksia kysymyksiä samfynnistä, eesauttaa ratkaisuitten löytymistä, jakkaa tietoa ja luopi yhteisyyttä muutosten aikana.

Kulttuurikenttä häätyy ottaat eesvastauksen siitä ette kans se rasittaa kliimaa ja luonon monenlaisuutta. Ittensä sovittaminen vaikuttaa eelytykshiin, metuudhiin ja kostanukshiin joita taitheen ja kulttuurin produseeraamisela ja jakamisela oon. Kulttuuriraati haluaa tukeat taitet- ja kulttuurisektoria tekemhään kantamavoimasia valintoja ja sovittamhaan ittensä niihin muutokshiin jotka oon jo täälä.

Kulttuuriraati haluaa samala eesauttaat sitä ette sovittaminen ei heikenä taitheiljoitten mahdollisuutta ilmasta ittensä vappaasti ja kriittisesti, ja ette sovittaminen ei lissää eroja kulttuurikenttitten eelytyksissä.

Raatin strategian toteutetaan:

- • lisärahoituksen prioriteeringissa
- • dialogissa taite- ja kulttuurikenttien kanssa
- • jokaisen osaamisen alueen suunnitelmassa
- • lisärahoituksen kokkeiluorissa ja eistämässä
- • kommunikatuutissa jossa on eriliiksesti myötä lisärahoorngit
- • osakilisten työjoukoitten kokhoonpanemisessa
- • tiionkehittämisen kautta
- • osalistumalla julkiseen keskusteluun
- • antamalla neuvoja päätösvalloile kulttuurikysymyksissä